

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 92 0 P 046871 18 Rev
Banjaluka: 23.8.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Senada Tice i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca P. Z. i B. Z., iz S., Republika C. G., zastupanih po punomoćniku advokatu N.T., iz V., protiv tuženog B. M., iz V., zastupanog po punomoćniku advokatu M. T. izP., radi predaje u posjed i naknade štete, vrijednost predmeta spora 35.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj: 92 0 P 046871 17 Gž 2 od 11.1.2018. godine, na sjednici održanoj 23.8.2018. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj: 92 0 P 046871 17 Gž 2 od 11.1.2018. godine ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj: 92 0 P 046871 16 P od 9.11.2017. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužilaca kojim traže da se obaveže tuženi da im, kao suvlasnicima od po ½ nepokretnosti, vrati u posjed, slobodan od lica i stvari, dvosoban stan tlocrtne površine 65,51 m², upisan u list broj 1056 Knjige uloženi ugovora za otkup stanova k.o. V. 1, a koji stan se nalazi u stambenoj zgradi sagrađenoj na parceli označenoj kao k.č. broj: .....iz p.l..... k.o. V. na adresi....., da im nadoknadi štetu zbog korišćenja stana u vidu izgubljene dobiti od dana upisa prava svojine u knjigu uloženi ugovora, tj. od 01.05.2016. godine do konačnog iseljenja, u mjesečnim iznosima od po 150,00 KM, u skladu sa visinom zakupa u V., kao i da im nadoknadi štetu za uništene pokretne stvari u iznosu od 5.000,00 KM ili da stvari tužilaca vrati u stan, a to su: jedan bračni krevet, dva kreveta na sprat, dvije fotelje, regal, komoda, dva kauča, dvije fotelje, regal veliki, TV komoda, TA peć, kvarcna peć, dva mala stola, tri tepiha 2 x 2,5 metra, tabure, šporet na drva, kuhinjski elementi, električni šporet, frižider, zamrzivač, kuhinjski sto i 6 stolica, elementi za kupatilo, mašina za veš marke „Beko“, ormar za garderobu i cipelarnik (stav 2.).

Obavezani su tužioci da tuženom solidarno naknade troškove postupka u iznosu od 3.210,00 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude (stav 3.), dok je preko dosuđenog iznosa do traženog iznosa od 4.050,00 KM, zahtjev odbijen (stav 4.).

Rješenjem prvostepenog suda broj: 92 0 P 046871 16 P od 24.11.2017. godine, ispravljen je stav 2 izreke presude tako što je umjesto teksta “u mjesečnim iznosima od po 150,00 KM”, treba da stoji “u mjesečnim iznosima od po 130,00 KM”. U preostalom dijelu je presuda ostala neizmjenjena.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj: 92 0 P 046871 17 Gž 2 od 11.1.2018. godine, odbijena je žalba tužilaca i potvrđena prvostepena presuda.

Tužioci revizijom pobijaju drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev usvoji ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužilaca kako je naveden u izreci prvostepene presude.

Presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj: 92 0 P 030585 11 P od 28.9.2012. godine, pravosnažna sa 31.1.2014. godine, utvrđeno je da dvosobni stan na 4 spratu, tlocrtne površine 65,51 m², koji se nalazi u V. u ulici...., u zgradi sagrađenoj na k.č. broj:...., upisana u p.l. br....k.o. V. 1 (u daljem tekstu: sporni stan), predstavlja zajedničku bračnu tečevinu tužilaca i da je njihov suvlasnički udio jednak (po ½ dijela). Na osnovu ove presude tužioci su dana 26.4.2016. godine ostvarili upis suvlasništva na spornom stanu u Knjizi uložениh ugovora za otkup stanova k.o. V. 1, u listu broj....

Prije pravosnažnosti gore navedene presude, tužilac B. Z. je kupoprodajnim ugovorom od 10.9.2013. godine, broj: OPU-1034/13, sporni stan prodao P. P. Po tužbi P. Z., presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj: 92 0 P 039129 13 P od 26.12.2014. godine, pravosnažna 5.2.2015. godine, utvrđena je ništavost tog kupoprodajnog ugovora.

U toku trajanja parnice u predmetu broj: 92 0 P 039129 13 P, tuženi iz te parnice P. P. je ugovorom broj: OPU-462/14 od 31.3.2014. godine, sporni stan prodao Nj. T.

Po tužbi P. Z., presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj: 92 0 P 043303 15 P od 16.10.2015. godine, pravosnažna sa 2.3.2016. godine, utvrđeno je da je ništav kupoprodajni ugovor zaključen između P. P. i T. Nj., da je nevaljana uknjižba prava svojine u korist NJ. T. i da se uspostavi pređašnje stanje upisa.

Nesporno je da je Nj. T. 15.2.2016. godine izdao punomoć kojom je opunomoćio tuženog da može boraviti u spornom stanu do 15.2.2017. godine. Tuženi je priznao činjenicu da su ga tužioci pismeno dana 20.9.2016. godine obavjestili da stanuje u stanu čiji su oni vlasnici.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13-u daljem tekstu: ZPP), primjenom odredbe člana 303. stav 1. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“, broj: 124/08, 58/09, 95/11, 60/15-u daljem tekstu: ZSP), te odredbi člana 154., 155., 158. i 189. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj: 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO), prvostepeni sud je odlučio kao u izreci.

Prvostepeni sud je usvojio prigovor pasivne legitimacije u odnosu da tužbeni zahtjev za predaju stana u posjed, prihvatajući iskaz tuženog da je 1.2.2017. godine iselio iz stana i da je ključeve predao NJ. T. Na osnovu tih činjenica sud zaključuje da je NJ. T. „lice koje ima državinu na spornom stanu“, a ne tuženi.

U odnosu na tužbeni zahtjev u dijelu kojim se traži isplata izgubljene dobiti po osnovu zakupnine, prvostepeni sud cijeni da zahtjev tužilaca „ima pravni osnov“ za period od 20.9.2016. godine (kada su obavjestili tuženog da su oni vlasnici stana) do 1.2.2017. godine (kada se tuženi iselio iz stana). Međutim, sud cijeni da tužioci nisu dokazali da su sporni stan „koristili za iznajmljivanje i na taj način ostvarivali korist“.

Za period od 1.2.2016. godine (kada je tuženi stupio u posjed stana) do 20.9.2016. godine, sud nalazi zahtjev neosnovanim jer „tuženi nije imao saznanja da stanuje bez pravnog osnova“.

Kada je u pitanju zahtjev za naknadu štete ili povrat stvari iz stana, prvostepeni sud je stava da su se tužioci u tom dijelu odrekli zahtjeva.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužilaca i potvrđuje prvostepenu presudu.

U vezi sa utvrđenjem da se tuženi nalazio u posjedu stana i nakon 1.2.2017. godine, drugostepeni sud ukazuje da jeste dostavnicu za tuženog (koja mu je uručena na adresi spornog stana dana 18.5.2017. godine) potpisala supruga tuženog, ali da tužioci „nisu predlagali izvođenje dokaza uvidom u pomenutu dostavnicu“.

Osnovano revidenti ukazuju da je u postupku donošenja pobijane presude, drugostepeni sud počinio povredu odredaba parničnog postupka iz člana 8. ZPP, koja povreda je uticala na zakonitost i pravilnost osporene presude (član 209. ZPP).

Koje će činjenice uzeti kao dokazane, sud odlučuje po svom uvjerenju, na osnovu savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka. Odredba člana 123. ZPP obavezuje stranke da iznesu činjenice i izvedu dokaze na kojima zasnivaju svoj zahtjev ili kojima pobijaju navode ili dokaze protivne strane. Koje se činjenice moraju utvrditi u postupku, ne određuje ZPP već materijalno pravo i uvijek su u neposrednoj vezi sa pravnim odnosom ili pravom stranke, o kome sud raspravlja.

Tužioci su dokazali da su suvlasnici spornog stana, da su prije utuženja dopisom od 20.9.2016. godine, upućenog tuženom na adresu spornog stana, ovoga obavjestili da se nalazi u posjedu stana čiji su oni vlasnici i da je tuženi tužbu kojom je pokrenut ovaj postupak zaprimio na adresi spornog stana (3.11.2016. godine). Dakle, tužioci su za ostvarenje prava iz vindikacione tužbe (član 126. Zakona o stvarnim pravima „Službeni glasnik RS“, broj: 124/08, 58/09, 95/11, 60/15 – u daljem tekstu: ZSP), dokazali da stvar čije vraćanje traže predstavlja njihovu svojinu i da se ona nalazi u posjedu tuženog (član 127. stav 1.).

Teret dokazivanja suprotnog, tj. da se ne nalazi u posjedu stana, leži na tuženom.

Nižestepeni sudovi isključivo na osnovu iskaza tuženog prihvataju dokazanim činjenicu da se on, počev od 1.2.2017. godine, više ne nalazi u posjedu spornog stana jer je iz istog iselio i ključeve predao NJ. T. a da se sada u stanu po osnovu ugovora sa NJ. T. nalazi V. M. Tuženi nije predložio da se, radi dokazivanja istinitosti tih navoda, kao svjedoci u postupku saslušaju NJ. T. i V. M. Prvostepeni sud je iskaz tuženog, a što bezrezervno prihvata drugostepeni sud, ocjenio „objektivnim i tačnim iz razloga što je isti u bitnim činjenicama u skladu sa materijalnim dokazima izvedenim u postupku“ (punomoć NJ. T. od 15.2.2016. godine).

U konkretnom slučaju, revident osnovano ukazuje da sudu nije mogla ostati nepoznata činjenica da se u spisu, kao njegov sastavni dio, nalazi sudska dostavnica iz koje slijedi da je tuženom na adresu spornog stana dana 18.5.2017. godine uručen poziv za ročište zakazano za 19.6.2017. godine, a po naredbi suda sa glavne rasprave održane 15.5.2017. godine. Radi se o činjenici koja proizilazi iz postupanja suda, ona sudu nije mogla ostati nepoznatom i morao ju je utvrditi pregledom stanja spisa kod kontrole ispunjavanja procesnih uslova za održavanje ročišta. Stoga se ne može prihvatiti ocjena izvedenih dokaza, a posebno značaja ove dostavnice, na način kako je obrazložio drugostepeni sud koji je teret dokaza prebacio na tužioce navodeći da „nisu predlagali izvođenje dokaza uvidom u pomenutu dostavnicu“.

Ne dajući savjesni i brižljivu ocjenu svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, drugostepeni sud je povrijedio odredbu člana 8. ZPP, na koju povredu se ukazuje i u reviziji protiv drugostepene presude, pa sve dok se u navedenom pravcu ne da savjesna i brižljiva ocjena izvedenih dokaza, ne može se pravilno ni odlučiti o tužbenom zahtjevu.

Iz navedenih razloga valjalo je reviziju tužilaca uvažiti i primjenom odredbe člana 249. stav 1. ZPP ukinuti drugostepenu presudu, te predmet vratiti tom sudu na ponovno suđenje.

U nastavku postupka drugostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje se ukazuje u ovom rješenju, a nakon toga donijet će zakonitu odluku.

Predsjednik vijeća:
Rosa Obradović

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić